
Vibeke Larsen (Hovedindlæg)

President, nordiske venner! På vegne av Samisk parlamentarisk råd takker jeg hjerteligst for invitasjonen, og jeg hilser fra Samisk parlamentarisk råds president, Tiina Sanila-Aikio, som ønsker lykke til med sesjonen.

I mitt Norden er vi inkluderende og ledende. Nordisk råd er en sentral aktør i det politiske samarbeidet i nordområdene, men alle folk i Norden er ikke representert i dette fellesskapet. Samene, som et folk bosatt i de fire statene Norge, Sverige, Russland og Finland, er ikke representert. Som dere alle vet, har samisk medlemskap i Nordisk råd vært oppe til behandling flere ganger. Per i dag er vi observatører til det nordiske fellesskapet. Observatørstatusen gir selvsagt ikke samene, gjennom sine respektive sameting, mulighet til å bidra aktivt i det nordiske fellesskapet, og det er ingen tvil om at samene gjennom sine folkevalgte organ kan tilføre Nordisk råd viktige bidrag på områder som kultur, næring, ressursforvaltning, utdanning, miljøvern og ikke minst klimapolitikk, som har vært oppe flere ganger disse dagene.

Verdens urfolk er de som bidrar minst til klimaendringene, men det er de som blir først og hardest rammet. Samtidig ser vi at de samme urfolkene blir rammet på nytt igjen når klimatiltak iverksettes. Urfolk lever tett på naturen, så tett at både klimaendringene og klimatiltak kan rokke ved hele deres tilværelse. Tenk om vi i Norden kunne være ledende, ikke bare på klimateknologi og -tiltak, men også på urfolkskompetanse, en kompetanse sametingene besitter og har lett tilgang til. Vi deler gjerne vår kompetanse med det nordiske fellesskapet.

I løpet av disse dagene har både partigruppene og utvalg i Nordisk råd hatt

besøk av Internasjonalt Samisk filminstitutt, et filminstitutt som bygger fremtida for våre samiske språk, og vår kultur, gjennom film. På tvers av landegrensene, til tross for at finansieringen kommer bare fra ett land, er dette et filminstitutt som bygger ikke bare den samiske identiteten og stoltheten, men også den nordiske. For den samiske historien er helt klart en del av den nordiske historien. Tenk om vi i Norden kunne være ledende og vise hvordan en region kan legge til rette for at en urfolksinstitusjon kan produsere spillefilmer, TV-serier og barne- og ungdomsfilm og bli en pådriver for urfolksfilm verden over! Skal vi realisere det, må en mellomfinansiering i en tidsperiode finne sted, mens bl.a. Sametinget i Norge jobber med varige løsninger.

Selvsagt vil det ikke bare gagne Nordisk råd om samene blir representert i det nordiske fellesskapet. En stadig større politisk vilje for ressursutnyttning i arktiske områder bekymrer samene. Vi bor og lever i disse områdene. Skal Norden være ledende på løsninger som ivaretar både urfolks behov for beskyttelse og storsamfunnets behov for verdiskaping, er det avgjørende at samene sjøl har reell mulighet til å delta aktivt i prosesser som vil ha stor innvirkning på våre samiske samfunn. I internasjonale organ som FN har man lang erfaring med samarbeid mellom stater på den ene siden og det sivile samfunnet på den andre, og det pågår fremdeles et systematisk arbeid i FN for å sikre urfolks representasjon formelt i FN.

Samisk medlemskap i Nordisk råd vil være en viktig videreføring av den fornyelsesprosessen som Nordisk råd startet ved innlemmelsen av Grønland, Færøyene og Åland. Det burde være rom for å finne løsninger som ivaretar samenes mulighet til å delta aktivt i det nordiske fellesskapet, der man bidrar til å styrke vår evne og mulighet til å tale egen sak i Nordisk råd. Spørsmålet om deltagelse og representasjon dreier seg om respekt og likeverd mellom folk. Mitt Norden er inkluderende og ledende. I mitt Norden er vi alle vi.

Kjære nordiske venner, la oss sammen løfte Norden. Giitu!

Informasjon

Tale nummer

99

Type

Hovedindlæg

Ekstern taler

Vibeke Larsen

Speaker role

Samisk Parlamentarisk Råd

Dato

28.10.15 12:12

